

اسلام دنیائی

ستہ ۱
نہشتہ ۲۲
خیر و شر ۳۳
عید ۷

تنبیحات

موسی جاراالله افندیك مقالاتی

منا-بتیله

موسی جاراالله افندی اثرنده (درویشلر طرفندن نشر ایدیلان - قیم تکبه فکرلری ؛ دنیا حیاته دائما لغت اوفویان منبر واعظلری ؛ راحتی ، - مادی یوتلنده آرار زاهد نظرلری اهل اسلامك طوفقوناغدن معذب عقللرینه تأثیر ایدرك بو - بیله عالم اسلام هم عقلاً هم بدنأ عطالنده قالدی) دیور .

بو حکمیله استدلال اولنورکه مشارالیه زهدك معناسی لایقینه اگلایه مامشدر . چونکه طلب زهد سعی وعمله تشویقه ، عطائی ذمه منافی دکلدر . شریعت زهد ایله برابر چالش مهنیده امر ایدوب تنبهاکدن نهی ایلر . شریعتده بو وجهله هر ایکی جهتكده مأموریه اولدیغلك كتاب وسنتدن ادلهسی اربابك معلومیدر .

خطیلرك ، درویشلرك خانی زهد دعوت ونشویقلری شریعتده اولیان بر شیشی احداث اولیوب بلکه اصل شریعتدن اولدیغدن اعتراض واقع کندیلرینه غیر وارددر . زهدك ترقیه ، تعالی به مانع اولسی شوبله طورسون بلکه زهد انسانلرك كرك شخصه و كرك ابنای نوعنه قارشو عهده - نه ترتب بدن وظائفك حسن ایغاسنك یكانه مدار ومبناسی وترقیات مادیه وكالات بشریهك اس الایددر . شوكت وقدرت - بیله اسلامیه الحق زهد سایه سنده

سكز قارلئون ، شوقدر میلیون ، بوقدر بیک الخ .. . صوكره بن خواجه افندیك مساعده . لريله چوجنك برندن : اوغلم اوج ، درت دها قاج ایدر ؟ ... دیکری سوبله سون ، مثلابش جويز ، بر آلمده وار ، آلتی جويزده دیکر المده ؛ هپسی قاج جويز ایدر ؟ ... چوجقلربنم - وائلربمه جواب ویره میورلردی . بوندن غالباً خواجه افندیده براز صیقلیدارده مقام اعتذارده : افندم براك زیاده تعداد وترقیمه اهمیت ویریورز . دییه قصورك چوجقلرده دکل بزده اولدیغنی آکلائی ایسته دیلر . ذواللی ..

ایشته مکتبلرمزه بتون بوقیل اوهام وخیالات ایله اذعان اطفائی تضییق وپربشان ایدیور ؛ دها ابلك درسده بو حساب وامثالی درسلك آکلاشیلوب استفاده اولنقی ایچون دکل بالکز چوجقلری تعذیب ایچون من طرف الله بر بلا ، مصیبت اولدقاری فکر سقیمه مینی مینی مخاطبلربك ذهنبینه کولکشدیریورلر .

بو دقیقندن اعتباراً ذواللی معصوملرده بو درسلردن صیقله نه ، کیت کیده غرت واستکراه ایلمکه باشلايورلر .

بو قناعتك تأثیرله درکه نه رشدی ، نه ده اعدادیده بردها بودرسلره خاوص ایله صاریلامبور ، نتیجه ده - مع التأسف - بوبله جاعل قالیورلر .

ع . س

وجود بولس واسلامتک بو کونکی انحطاط
وتدنيسنک باشلوجه اسبابدن بری ده مسلمانارک
زهدي ترك ايلري تشكيل المکده بولمشدر .

زهديک معناسی موسی افنديک ذعابی وجهه
بوقلق ايجنده راحت وسعادت آرامق دکلدرد .

صاحب شريعت صلی الله عليه وسلم افندمن حضر .
تاری زهدی شو و وجهه بیان بیوریورلر :

(ليست الزهاده في الدنيا بتحريم الحلال

ولا اضاءة المال ولكن الزهد ان تكون

بما في يد الله تعالى اوثق منك بما في يدك

وان تكون في ثواب مصيبة اذا اصبحت

بها ارغب منك فيها لو انها بقيت لك)

مال منبى : (زاهدك دنيا ده حلالی حرام

قیلق ومالی محو واضاعه ایلک دکلدرد . لکن

زهدي ثروت ذاتیه کدن زیاده جناب حقتک بتمز

توکنمز خزینهلرینه اعناد ایمککلک والکده کی

ثروتک ضیاعه اوغرادقده بوضیاع سبیلله حاصل

اوله جق ثوابدن طولانی او ثروتک الکده قالمش

اولسندن ده زیاده ممنون وفرحانک اولماقکدر .)

ایشته جناب پیغمبر ذیشان علیه صلوات

الرحمن افندمن زهدی بوصورتله تعریف و بیان

بیوردقنری ایچون بزمده بویله بیلمه من ، بشقه

درلو معنی ویره مامسی طیبیدرد . زهد حکمدار

اولسون ، وزیر اولسون ، افراددن بولسون

هرکس ایچون مأمور بهدر . درویشلره سعادت

بوقسزلقده آرایانلره مخصوص دکلدرد . زهد

زنکیملکده منافی دکلدرد . فیخر کائنات علیه اکمل

التحیات افندمن حضرت نری سید الزاهدین اولدقنری

حالدده قرآن کریمک شهادتی وجهه زنکیل ایدیلر .

صحابه کرام حضرتانی دخی جمله زعده ایلله متصف

اولقله برابر اکثریسی همده غنی ایدی .

بو حدیث شریفده پک چوقی حقایق مندمج

اولدیفندن معناسی راز شرح وایضاح ایدلم :

انسان عالم طبیعته موجود اشیان کندیسی

ایچون نافع اولانی الله ایمکده ومضر اولانندن

توقی ایلکده محتاج اولهرق خلق اولمشدر .

نافع وبا مضر اولماق اشیانک اوصاف ذاتیه سندن

دکلدرد . بلکه انساندن انسانه ، وقتدن وقته ،

حالدن حاله کوره تبدل ایدر . نافع اولان شی

بهضاً مضر ومضر اولان شی ده بهضاً نافع اولور .

مثلاً اکمک حل صحتده بولنان برکنه ایچون

نافع اولدیفنی خالدده خسته ایچون مضر اولور .

کذاک روزگار انسان ایچون یارین قائده لی بکن

قیسینه یارین ابراث ضرر ایدر . کائناتده موجود

اشیای بی نهایت ايجنده انسانک احتیاجنه اک

زیاده یارایان ملدر . بنابرین انسانک ماله تعلقی

اشیای سائر مه تماقندن زیاده در . چونکه

هر مطلوبی انسان انجق مال سایه سنده الله

ایدر وباجله احتیاجاتی آنکله دفع ایدر .

نته کیم فرقان مبینده :

(زين للناس حب الشهوات من النساء والبنين

والقناطير المقنطرة من الذهب والفضة والخيل

المسومة والانعام والحراث) بیورلشدرد .

ماله محبت جناب حقتک انسانلره بر نعمت .

وعنایت سبحانیه ایدر . بو لطف الهییدن انسانلر

مستفید اولورلر وائیل مال اولماق ایچون جهده

واقداً ایدر لسه رضای ربانی به موافق بر حرکتده بولنش اولور لر .

الحق شو و محبت ان شاء الله آتیا بیان ایده جکمز و جهله انسانی بعضاً بر جوق ضرر لرده ، شخصی واجتماعی نجه مهالکه دوش ووردیکی ایچون شرع شریف زهدی امر ایلمشدر . اموال دن استفاده مقابلنده زهد ، منافع طبیعیه دن فائده مند اولمق امرنده حفظ صحتک و صایایی مثابه نندهدر . مثلاً طام انسان ایچون نافع و محتاج به اولدینی طامده حفظ صحت انسانی طویدقدن صکره یمکن منع ایلدیکی کبی اکتساب ثروت و مال اساساً مقبول و مشروع اولقله برابر زهد بو خصوصده انسانی بر طاقم مهالک و مخاطراته دوشمکدن وقایه و صیانت ایلر .

زهدک معنایی مسلمان اولان و بلکه عقل و ادراک صاحبی بولنان هر فردک الله بولنان مال دن زیاده اللهک عندنده کی اموال و خزائن ايله کندی زنیکن عد ایلمشدر . اللهک عندنده کی مال نوکنمز . تصدق و انفاق ايله اکسملمز . سرفقت و یانفین تهلکه سنه معروض دکادر . زهدیه کیدر ، زهدیه اولورسه انسان ايله برابر بولور . طاشیمق کلقتنه ، بولده ضیاعه اوغرار قورقوسیه سیغورطه ایتمیرمه لزوم کوسترمز . انسان ايله اوماله نائل اولمق آره سنده اسبابه تشبیدن بشقه بر مانع یوقدر . حالبوکه انسانک کندی الله کی مال حد ذاتنده قلیل اولقله برابر بر جوق آفانه معروضدر .

زهد بو صورتله انسانک کندی الله کندن

زیاده خزائن الهیه به کووه نمی اولدینی کبی برده انسانک مال و ملکی بر ضرر و خساره اوغراسه و یا کلیاً ضایع و تلف اولسه اکسیلان و یا ضایع ارن شبئی قادر ذوالجلال حضرت تریبک تکرار ویره جکنه و بو خسار و ضیاعدن طولانی ثواب احسان بیوره جفته اعتماداً انسانک اموالی بر کونا ضیاعه اوغرامتسزین الله موجود اولدینی زمانکندن دهها زیاده نمون و متشرح اولمشدر .

مثلاً طوپراغی اکن بر کسه بو سبیلله محصولات ادراک ايله مک ، حیوانات بسلیان آنک یاوروسندن ، حاصلاندن استفاده ایتمک ، تجارت ایچون قره ده و دکزده اجرای سیر و سفر ایدن کسه دخی بوندن بر کار و منفعت الله ایتمک مقصدنددر . ا کینجینک اکدیکی تخم بتمه ، یاخود اکین بتمش ایکن بر آفت سبیلله محو اولسه ، حیوان بسلیانک حیوان فوت اولسه و یا سرفقت اولسه ، تاجرک مالی ده بولده اشقیا طرفندن غصب اولسه و یا دکزده غرق اولسه هیچ بری چالشدیغمز نتیجه منی قالدی دیبهرک محزون اولور لر .

چونکه نتیجه حاصل اولمشدرکه اوده اشبو آفت و مصیبت سبیلله احسان بیوریه جق ثوابدن عبارتدر . عند الهیده کی اموال و خزائنه وثوق و اعتمادلرندن ناشی بو آدمیر اصلاً امیدسزلکه و مأیوسینه دوشمیوب یکیدن ایشه باشلار وسی و ثبات ايله فائده مطلوبه نی استحصال ایلر لر .

اشبو حدیث شریفده دهها بر جوقه فوائد

وارد، كله جك نه سخه ده ان شاه آنلردن
بحث ايدرز . مابعدى وار

محررى: مترجى:
شيخ اسماعيل ح . فوزى

اويات

تورك اوغلى اونوتمه !

تورك اوغلى ! اونوتمه سنى بولغار بيله بگدى !
ملينكك جوهرى ايواه اكلدى ..
علمه ، هنره معرفته فارشى بگيلدك ،
تريه حضورنده ذيلانه اكيلدك ،
آرتق جدى ، قائده سوزلى ترك ايت !
دشمن كى سى ايله ده ، نقصانكى درك ايت :
عبيج كيمسه به اسناد خطا ايله نه زنه ار
چونكه ، سكا راجعدر آت جله سى هر بار .
نغمه اويارق اوينادىك يا كليش اويونله
بوپارنى غيب ايلدك آرتق چابالانمه !
دشمن قبوده طويله ، توفىككه طور بوركن
اكنجه ده كندك كوله رك ، اوينايه رق سن
وجدانكى ، عرفانكى ، ياقلىكى بونلا
برشويله دوشون عقلكى سن باشك طويله

ذاتده سنك ، اينديكك آهلرده سنكدر .
حتى چكيلن بونجه كنهلرده سنكدر .

تورك اوغلى اونوتمه ! . سنى بولغار بيله بگدى
آچ كوزلر بى وارامز نهلكه لندى ! .

كوردك يا . . . مهاجرلى قيشده . . . او هواده
قارلرده ، چامورلرده ، ناعل قاندى اوواده
بيچاره فوجاغمكه ياتوب آغلامق ايت
دشمن كلبور . . . ديشلر بى قانلامق ايت
قورتارمغه جهد ايله مدك ، حق اونونك
مفسد ايلك صوندنى سىل جى يونك .
اوز قارداشك اونلر . . . فقط ، اونلر بيه سنك
سن اونلر ايله بولوب ديكله به جكك
توركك شرفى ، طوهرلىقى ، آرايى واردي
توركك قلىجى قان بيه شعله عاجاردى
زيرا ايدبور د عالم اسلامى « اونشيل
لابيقى بوكون ايله به سك كندىكى نذابل
سوملشكى ايت ايسه ك امن وسامد
آرتق « باشامق » قيصه ايت كسب اياقت

اوج آلاملى ، آرتق بيشتر فتنه ، عطات ،
سن كندىك يا قارداشك ايله اعانت
آچ تاريخنى جديكك اى نغمه توران !
تك باشنه برأوروپاي ايلدى لرزان
اعدا نره به كلى ايسه منزم اولدى
« عثماني » آندن غلبه منقيم اولدى .
بيلم بوكونك وقعه لرند نه دوشدك ؟
آخلاقكه طارى اولان علمله اويوشدك
قالق ! اويله اوطورمه سنى اغفل ايدجكلر
مفسد سوزينه قانكه اغلال ايدجكلر .
بوكلاملى بز بزدخى هر ساحه ده علمأ ،
فتأ ، ادبأ كچملى بز قانلى دشمن
نار اخذى . . وطن سوكيمى مفكوره سز اولسون
« مليت » ايسه غايه مشكوره سز اولسون
بيچاره وطن دهرى ده ليندى ، زده لندى
تورك اوغلى اونوتمه سنى بولغار بيله بگدى !

كوسنجه : محمد غياث الدين

